

บทคัดย่อ

ชื่อเรื่อง : คุณลักษณะผู้นำของผู้บริหารสตรีในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของประเทศในกลุ่มอาเซียน

โดย : นางสาวอรุณกาญจน์ ฉาย โชติชัยเจริญ

ชื่อปริญญาบัตร : ปรัชญาคุณวุฒิบัณฑิต

อาจารย์ที่ปรึกษา :

(รองศาสตราจารย์ ดร.อมรชัย ตันติเมธ)

(รองศาสตราจารย์ ดร.จอมพงศ์ มงคลวนิช)

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาคุณลักษณะผู้นำของผู้บริหารสตรีในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของประเทศในกลุ่มอาเซียน และ 2) ศึกษาคุณลักษณะผู้นำที่มีประสิทธิภาพของผู้บริหารสตรีในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของประเทศในกลุ่มอาเซียน งานวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงบูรณาการ (Integrative Research) โดยใช้การสัมภาษณ์ การสังเกตและการสนทนากลุ่ม กลุ่มตัวอย่างคือผู้บริหารสตรีและผู้ช่วยผู้บริหารสตรีในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีคุณสมบัติเหมาะสม โดยนักวิชาการหรือหน่วยงานต้นสังกัด แนะนำว่าเป็นผู้ที่มีศักยภาพในการบริหารสถานศึกษาและเคยได้รับรางวัลทั้งด้านคุณภาพสถานศึกษาและรางวัลด้านวิชาการ ได้แก่ สาธารณรัฐสิงคโปร์ สหพันธรัฐมาเลเซีย ประเทศบรูไนดารุสซาลาม สาธารณรัฐอินโดนีเซีย ประเทศไทย สาธารณรัฐฟิลิปปินส์ และสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง (Semi – structured interview) แบบบันทึกการสังเกต และแบบบันทึกการสนทนากลุ่ม นำผลที่ได้จากการศึกษามาวิเคราะห์ สังเคราะห์โดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหาแล้วนำมาเขียนพรรณนา มีสัมภาษณ์ทรงคุณวุฒิและผู้บริหารเพื่อยืนยันผลการวิจัย ผลการวิจัยพบว่า

1. ผลการศึกษาคุณลักษณะผู้นำของผู้บริหารสตรีในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของประเทศในกลุ่มอาเซียนทั้ง 3 ด้าน มีดังนี้ 1) คุณลักษณะด้านบุคลิกภาพทั่วไป (General Personality Traits) ได้แก่ ความซื่อสัตย์สุจริตและความน่าเชื่อถือไว้วางใจ การแสดงออกอย่างเหมาะสม ความมั่นใจในตนเอง การไม่ถือตัว อ่อนน้อมถ่อมตน ความสุภาพอ่อนโยน การปรับเปลี่ยนได้ไว การมีทัศนคติบวกหรือการมองโลกในแง่ดี และความอบอุ่น 2) คุณลักษณะด้านความสัมพันธ์กับงาน (Task – related Traits) ได้แก่ ความกล้า ความเฉลียวฉลาดรอบรู้ การเปิดรับสิ่งใหม่ ความมุ่งมั่น ความรับผิดชอบ การรับฟังและเข้าใจผู้อื่น ความอดทนไม่ย่อท้อ ขยันขันแข็งและเข้มแข็ง

ความละเอียดรอบคอบและการมีระเบียบวินัย ความมั่นคงแน่นอน และการส่งเสริมสนับสนุน 3) คุณลักษณะด้านสังคม (Sociability Traits) ได้แก่ การเอาใจใส่ ความเป็นมิตร ความเห็นอกเห็นใจ การให้ความเคารพ การเข้าถึงได้ง่าย การสื่อสารที่มีประสิทธิภาพและเหมาะสม และความเมตตา

2. ผลการศึกษาเรื่องคุณลักษณะผู้นำที่มีประสิทธิภาพของผู้บริหารสตรีในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของประเทศในกลุ่มอาเซียนทั้ง 3 ด้าน ที่ได้จากการสังเคราะห์ ได้แก่ 1) คุณลักษณะด้านบุคลิกภาพทั่วไป (General Personality Traits) ซึ่งประกอบด้วยคุณลักษณะ ความอบอุ่น ความสุขุมเยือกเย็น การแสดงออกอย่างเหมาะสม ความมั่นใจ ความน่าเชื่อถือ ความซื่อสัตย์สุจริต การประนีประนอม การปรับตัวได้ไว การมองโลกในแง่ดีหรือการมีทัศนคติบวก การไม่ถือตัว (ความอ่อนน้อมถ่อมตน) และความสุภาพอ่อนโยน 2) คุณลักษณะด้านความสัมพันธ์กับงาน (Task – related Traits) คือ คุณลักษณะกล้า ความฉลาดรอบรู้และการเปิดรับสิ่งใหม่ ความมุ่งมั่นในการปฏิบัติหน้าที่ ความอดทนไม่ย่อท้อ ความขยันขันแข็ง ความเข้มแข็ง การตระหนักรู้ ความมั่นคงแน่นอน คงเส้นคงวา และการยอมรับการเปลี่ยนแปลง ความรับผิดชอบ ความละเอียดรอบคอบและมีระเบียบวินัย การสร้างแรงกระตุ้น การสนับสนุนส่งเสริม การเปิดใจรับฟังและเข้าใจผู้อื่น 3) คุณลักษณะด้านสังคม (Sociability Traits) คือ คุณลักษณะให้การใส่ใจผู้อื่น ความเห็นอกเห็นใจ ห่วงใยผู้อื่น มีความเมตตา การเข้าถึงได้ง่าย ความเป็นมิตร การให้ความเคารพ ให้ความเคารพตนเองและผู้อื่น การสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ (สามารถสื่อสารได้หลายภาษา สื่อสารอย่างเหมาะสม) มีทัศนคติที่ดีต่อความหลากหลาย ยอมรับความหลากหลายเชื้อชาติ ศาสนา ภาษา และวัฒนธรรม

ABSTRACT

Title : Leadership Traits of the Woman Administrators of Basic Education in ASEAN Countries
By : Miss. Tharornkarn Chaichoattanyajaroen
Degree : Doctor of Philosophy (Ph. D.)

Assoc. Prof. Dr. Amornchai Tantimedh

Assoc. Prof. Dr. Jomphonng Mongkhonvanit

The objectives of this research were 1) to study the leadership traits of the woman administrators of basic education in ASEAN countries, and 2) to study the effective leadership traits of the woman administrators of basic education in ASEAN countries. The leadership traits covered three types of traits including general personality traits, task – related traits and sociability traits.

The samplings of this study were women administrators in basic education of 7 ASEAN countries who were recommended by scholars or the authorities. They are professionals in school operations and had got the award in educational administration and academic. They were from the Kingdom of Cambodia, the Kingdom of Thailand, Brunei Darussalam, Republic of the Philippines, Federation of Malaysia, Lao People’s Democratic Republic, the Republic of Singapore and the Republic of Indonesia. The instruments for data collecting were semi – structured interview questions for woman as educational administrators and vice principals of their assistants and the observation of woman administrators. Effective leadership traits of the woman administrators and content analysis of the researches related to woman educational traits. A focus group discussion was of organized for confirming the results.

The research results revealed that:

1. The aspects of leadership traits of the recognized women administrators of basic education in ASEAN countries composed of three aspects namely: 1) General Personality Traits; covered honesty, integrity, trustworthiness, assertiveness, confidence, modesty, humility, politeness, gentleness, resilience, positive attitude or optimism, and warm. 2) Task – related traits; covered dare, intelligence, knowledgeable, openness determination, responsibility, listening and understanding, patience, persistence, work hard, strength, meticulously, discipline, firmness and supportiveness 3) Sociability traits; covered care, friendliness, empathy, respecting, accessibility, effective communication and accommodative communication, and kindness.

2. There were three aspects of the effective leadership traits of the recognized women administrators of basic education in ASEAN countries. 1) General Personality trait involved warm, calm and cool, assertiveness, confidence, trustworthiness, honesty, integrity, compromise, resilience, optimistic and positive attitude, modesty, (humility), politeness and gentleness. 2) Task – related trait involved dare, intelligence, knowledgeable, openness, determination, patience, persistence, work hard, strength, awareness, firmness and consistent, responsibility, meticulously, discipline, encouragement, supportive, listening and understanding. 3) Sociability trait involved care, empathy, concern, kindness, accessible, friendliness, respecting, self – respect, respect others, effective communication, (accommodative communication), positive attitudes toward multiculturalism, accepting all races and culture religion and languages.